

Slobodan Zoran Obradović

Tražim te

Slobodan Zoran Obradović

Tražim te

Izdavač:

Stihom govorim

Za izdavača:

Vaso Obradović

email: o_vaso@t-com.me

Recenzenti;

Peko Laličić

Ana Hranisavljević

Lektor:

Sonja Milovanović

Tehnički dizajn:

PC-LAB

Dizajn korica: Vaso Obradović

Za prvu koricu korištena slika Slađane Mladenović

Štampa: GRAFOKARTON – Prijepolje

Tiraž: 500 komada

Plasman: PC-LAB, Bijelo Polje

e-mail: slob@t-com.me

tel.+382(0) 67 543-121

Slobodan Zoran Obradović

TRAŽIM TE

Bijelo Polje, 2013. godine

Sadržaj:

Znaci	
Ako.....	9
Očinski vid.....	10
Znaci.....	11
Sevdah za moju Milu.....	12
Kako zabolj tvoja suza.....	14
Neću da pišem pjesme tužne.....	15
Nosila je mladost mene.....	16
Pokidaj dugmad s revera.....	19
Oda ženi.....	21
Gospođo mama.....	22
Moja pjesma.....	23
Tražim te.....	24
U jutru.....	25
Znaćeš,.....	26
Starimo.....	27
San.....	28
Arena	
Pričali su ti kako ne boli.....	30
Kad riječi hoće da čute.....	32
Suza.....	33
Čutanja.....	34
Novembarski dan.....	36
Slikare ŽIVOTE.....	37
Napuštena.....	39
Starom prugom.....	40
Bolnička oporuka.....	41
Nijesmo znali.....	43
Tog jutra... ..	44
Uzmem tako i pišem.....	45
Šta je danas to čovjeku.....	46
Rat kad zakuca ljudima na vrata.....	47
Bole me.....	48
Nedovršena.....	50
Arena.....	52
Zajutrnlo zlo.....	53
Kotrlja se dan.....	54
Otkad je života... ..	55

<i>Sjećanje, snovi, djetinjstvo i mašta.....</i>	56
<i>Kad ostanem sam .....</i>	57
<i>Griješ.....</i>	58
<i>Galopiraju divlje.....</i>	59
<i>Soneti</i>	
<i>Azra .....</i>	63
<i>Sonet o susretu .....</i>	64
<i>Ha– ha– ha .....</i>	65
<i>Trenutak.....</i>	66
<i>Ostavljenoj .....</i>	67
<i>Sonet o Ovom ovdje.....</i>	68
<i>Pa šta je vama.....</i>	69
<i>Umjesto ordenja .....</i>	70
<i>Sana .....</i>	71
<i>Sonet o S... ..</i>	72
<i>Tako to biva... ..</i>	73
<i>Tišina .....</i>	74
<i>Suzi.....</i>	75
<i>Sonet o praznini.....</i>	76
<i>Pjesma – meni .....</i>	77
<i>Sonet o TAJNI.....</i>	78
<i>Bosonogoj.....</i>	79
<i>Neću da nas u pjesmi bude .....</i>	80
<i>Kazna .....</i>	81
<i>Umro sam davno .....</i>	82
<i>Pjesme moje .....</i>	83
<i>Pjesmo – kletvo .....</i>	84
<i>Pogovori</i>	
<i>Pežo Lalčić – Pesmom ka lepoti, lepotu pesmi i čitaocu .....</i>	85
<i>Ana Hranisavljević – TRAŽIM TE... u ARĀNI života, u sevdahu, elegiji, u SONETU, sledeći ZNAKE, pronalazim Te sred carstva Poezije.....</i>	88
<i>O autoru .....</i>	95

*Želim da budem od onih što daju,
a ništa za uzvrat za sebe ne traže –
od onih koji tako snažni traju,
kod kojih pravila sebična ne važe...*

*...Bez najdražih zora je hladna,
zalud bi bilo sunce da grije...
Duša bi kô kurjak bila gladna
voljenih ljudi čovjeku da nije...*

Očinji vid

Danima veje, po zemlji sipa...

Bjelina puni očinji vid.

I mraz već jako obraze štipa,

sunce se krije kô da ga stid.

Pahulje u zraku trepere bjelinom,

a staza čeká koraké nove...

Vjetar, tek tiho, pjeva dolinom

kao da ime nečije zove.

Oslušnem, mislim zove me draga...

Zastanem, čekam i pokret slutim...

Beskrájna bjelina i nigdje traga.

Znam da je zalud, ali se ljutim:

na sebe, na nadu, na dan što me laže

da mislim ona odnekud ide...

Sjenke su to što mene traže...

Koraci se njeni više ne vide.

Ostala je negdje u jesenjem danu,

na onom mjestu gdje se vječno čeká,

gdje suze sa kišom na zemlju panu...

U smrti – mirna, spokojna, daleká...

Znaci

Noćas to pjeva duša
ili samo zvijezde kolo vode...
Noćas to mjesec ljubi sjajem
ili srebrni pjesmu moju...
Noćas tek tihi šapat donosi topli vjetar
nakon što ti mi ode...
Noćas ovom rimom sjetna duša
ljubi kosu tvoju.
Noćas se to život igra sa mnom,
poigrava...
Noćas znače mi uporno šalje
dok sve drugo spava...
Ja slab, tako lako povjerujem ovoj noći...
Noćas vjerujem,
a mislio sam da neću moći
da utjehu nađem:
u šumu vjetra,
šapatu ptica,
svjetlu i sjenci što se zidom šunja,
Mjesecu skitaču starom do pola zaklonjena lica,
krošnjama drveća,
zelenilu žbunja,
oblaču sivom što na džina liči...
Noćas vjerujem svemu što me vraća priči –
mojoj i tvojoj davno ispričanoj...
Noćas i tu našu priču ćutim,
i vjerujem u opsjene i varke...
Poljupce slutim,
poljupce ti dajem...
Noćas,
ja vjerujem u znače...
i nastavljam kroz znače
da živim i trajem.

Sevdah za moju Milu

*Sunce rudi, puca sabah
i sa njime i moj uzdah...
Da l' ću sreći meni najmilije
oči njene – cvijet šeftelije;*

*njene usne što taje riječi –
uz smiješak koji mi liječi
derte silne što dušu razdiru –
zbog tih sumnji koje mi naviru...*

*Pa me šejtan čudno iskušava
u te sate kad sve drugo spava,
od akšama do rujna sabaha,
da ja počnem sumnjat' u Alaha.*

*Je li sevdah dao On insanu
da se pati u svome zemanu,
il' je sevdah nešto što razgali –
da kad prođe da se dugo žali?*

*Kakve muke meni Mila daje
riječima što joj usne taje,
pa ih samo moja duša sluti
dok mi strukom Mila pamet muti.*

*A te oči – cvijet šeftelije,
što se smiju i kad se ne smije!
Kad ih vidim kô sunce me griju,
a odlaskom kô puška ubiju.*

*Vrane kose i tamne je puti!
Bluza krije, moja duša sluti,
njedra jedra željom milovana
i pogledom pokraj šadrvana,*

*kad joj pričah koliko me boli
ta potreba da me ona voli,
kad joj kazah koliko me peče
dok je čekam skoro svako veče,*

*ja l' na javi, ja li u snovima
da mi prođe svojim kukovima...
Da zašušti iz Stambola svila,
da jasminom zamiriše Mila.*

Objašnjenje nekih riječi:

insan – čovjek; **sabah** – zora; **dert** – bol, jad (ljubavni u ovom slučaju); **šejtan** – đavo, vrag; **akşam** – sumrak, noć; **zeman** – vrijeme; **šadrvan** – česma (javna česma za vodu);

Pokidaj dugmad s revera

*Pokidaj dugmad s revera,
polomi čaše na astalu.
Zašto citiraš Prevera?
Daj ovu našu Malu!*

*Neĳa nam nešto pjeva
uz pratnju lošeg svirača...
Neĳ gola noga sijeva –
ma dosta je tuge i plača.*

*Neĳ njene noge i grudi
budu pjesma za mene,
hoću da duša poludi –
u ritmu ĳukova žene...*

*Neću da slušam sonete
i tužne neĳe rime,
pjesmu neĳ Gara plete –
da čuva me od zime...*

*Pjesma što ona pjeva
sirove strasti nosi,
i nema u sebi gnjeva
što kao sablja kosi...*

*Zato mi Malu dajte,
Garavu najdražu moju,
pa i ako crknem znajte –
ubih ja tugu svoju...*

*Na sto je mjesto flaše,
neć žustro ona njiše
dok divalj lomim čaše –
život se tako diše...*

*Želim da Gara bude
zadnje što oko vidi,
pa neka mi posle sude –
mrtav se ničeg ne stidi.*

Tražim te

Tražim te noćima u sjaju zvijezde,
one naše kojoj si se radovala...
Misli mi po nebu tebi jezde...
Čekaš me gore?! Riječ si dala...

Tražim te u rijeci snažnoj, zelenoj...
U boji njenoj oči ti vidim...
U mislima dolazim ti svenoj,
uz smiješak onaj kada se stidim...

Tražim te u podne u suncu jarkom,
mada me bjelinom zaboľi vid...
A duša zajechi željom žarkom...
Od želje pred Bogom nije me stid.

Tražim te u igri svjetla i tame,
u čase one kad dan se gasi...
Kad noć zaboľi ljude same,
sjećanje samo može da spasi...

Nađem te tu u mojoj duši...
Tu gdje svijet jedan se ruši...
Zovem tvoje ime tihoo... Najtiše...

Pjesmu pišem, pričam sa tobom...
Ne dam da vrijeme sjećanje zbríše,
na ljubav da tačku stavi grobom.

Starimo

*Gledam na tvoju sijedu kosu,
gledam to meni najdraže lice,
gledam to srebro što život prosu,
jer baš ga prosu nemilice.*

*Gledam tu ruku što blago trese.
Gledam tu ruku što snažna je bila,
gledam šta sve život nam donese,
jer baš ta ruka meni je mila.*

*Gledam te oči tople – crne.
Gledam tu ljubav kojom zrače,
gledam kako se gase – a mladost trne,
jer baš mi one najviše znače.*

*Gledam i ćutim, jer šta da kažem –
gledam i osmijeh na lice stavim.
Gledam kako učim da vješto lažem,
jer ti si neko sa kim starim.*

*Pa dok te gledam, nježno ti kažem
kako si, eto, još uvijek ista.
I to je tačno – stvarno, ne lažem,
jer tvoja duša mladošću blista!*

Arena

Tog jutra...

*Tog jutra – samo da sam znao –
dok sam koračao niz drum stari,
već na prvom koraku bih stao,
ali nisam znao kako stoje stvari...*

*Nisam znao gdje ja to odlazim –
da u stvari idem iz djetinjstva svoga,
i bilo mi važno kako gazim,
kako sam odjeven – sjećam se toga...*

*Pa sada odjeven tugom – stojim
dok istim putem pratim dijete...
Od tada do danas korake brojim –
korake moje do tuge i sjete.*

*Sjetim se uvijek ruke koja maše –
još dugo nakon odlaska moga...
Suze u oku majke naše –
sjećam se suze... i samo toga...*

*Jutros me evo – otac koji prati
i u srcu ima bezrazložnu tugu.
U rastanku novom – čovjek sam što shvati:
da život je samo šetnja po krugu.*

*Tog jutra zauvijek odoh, a tek sada duša shvati,
iz toplog okrilja djetinjstva svoga,
i sad sam neko ko drugoga prati...
Shvatam i plačem – plačem zbog toga.*

Arena

*Sam
u areni stojim...*

*Gomila urla
čak se i smije!*

*Ruke mi prazne,
ali se ne bojim
od zvijeri
koja me vreba...*

*Iz duše moje
svjetlost to bije
i drugo oružje
meni ne treba.*

*Kad svjetlost
iz mene
ugasi tamu,
smijeh gomile
pretvori u plač,
postane
jasno
da:*

*Dobro je
uvijek
nad zlom
visoko
podignut mač...*

Kad ostanem sam

*Kad ostanem sam kao kurjak,
a život postane suviše opor,
urlik bi iz mene vani kao znak..*

Ugušim ga!

Čovjek sam – nisam za čopor!

Pa stisnem srce jer ne znam drugo.

Podignem glavu, nastavim dalje...

Osmijeh na lice: – Ko si ti tugo?

Šta mi to novo život šalje?

Evo me koračam kô gorski car...

Ko bi rekao da srce plače?!

Ja i samoća divan smo par,

u hladnoj noći prigrlim je jače.

Galopiraju divlje

*Galopiraju divlje i prašinu dižu...
ne mogu da stignem da vazduh udahnem...*

*Jedna za drugom hitro se nižu,
ne daju ni časa da malo predahnem.*

*I isto tako crtaju mi lice
i čelo žele da mi ukrase.
Ne štede poteze, rađe nemilice,
a oči moje polako gase.*

*Godine moje, moje ljubavnice,
što moju mušku trošiše snagu.
Godine moje, moje saveznice,*

*na kraju sve dadoše vragu.
Godine moje, moje izdajice –
trošiše mene... onačno... nemilice.*

Soneti

Sonet o susretu

*Evo me, tu sam i pred Tobom stojim,
Ponizan Te molim za drage svoje.
U okrilju Tvom ničeg se ne bojim,
jer znam da mi čuvaš sve sveto moje.*

*Ti, koji nama sve aršinom mjeriš,
daješ onako baš kako pripada...
Kakav je ko po djelu se uvjeriš,
pa neko se plaši, a drugi nada!*

*Ima i onih kojima ne znači
ni ljudska pravda a još manje Tvoja,
i takvi misle od svega su jači...*

*Pred Tebe će jednom doć' duša moja –
spokojna, mirna – Tobom radovana...
Čuvana brižno – ničim otrovana...*

Umjesto ordenja

*Umjesto ordenja nosim na grudima
srce veliko i osmijeh u njemu,
i riječi tople pisane ljudima –
o tome kako sad divim se ja svemu.*

*Umjesto od'jela i skupe kravate,
i maske koju sam nosio baš vješto,
sada pjesme oblačim da ljudi shvate
da i ja od života naučih nešto:*

*Da ništa nemamo sem svoje vrijeme
koje smo dobili na bolnom rođenju,
a onda od njega napravimo breme –*

*jureći ka nekome svome viđenju
ciljeva svojih, a i nije nam jasno:
Da život je cilj – shvatimo ali kasno!*

Sana

*U beharu i u cvastu mirišljavog jorgovana,
išetala, korzom hodi, nagizdana l'jepa Sana.
Mene šejtan obuzima i da ćutim nemam mira...
Sanin smijehi zatreperi – kô muzikâ nježna svira.*

*Tad joj rekoh kako zlati – usplamtjela – majsko veče,
i da plamen te ljepote dušu moju strašno peče.
Pa joj oči moje kažu ono što se javno ćuti.
Baci kosom l'jepa Sana, vidim da mi tajnu sluti.*

*Okom plavim nasmija se – ognjem živim me sažeže...
Ramenima ugnu malo, razgali me i pobježe.
Osta veče zapitano kakvu tajnu mi imamo.*

*Tajne nema, ja je ljubim, samo veče i ja znamo!
I zbog toga volim behar i cvast divnog jorgovana,
jer se nadam, jedne noći, ljubice me moja Sana!*

Bosonogoj

*Da l' me još uvijek u snovima tražiš,
pa kad sreće imaš da me nađeš tamo,
lomiš me požudom – poljupcima snažiš...
Ljubimo se dugo kako mi to znamo...*

*Pa me stihom čuvaš – tvoju slatku tajnu,
a svaka ti pjesma čistom sjetom diše
kako i ti imaš svoju ljubav sjajnu,
kojoj ruka tvoja – nježne rime piše.*

*Bosonoga, čekaj – tu– na istom mjestu,
gdje snovi se tebi graniče sa javom...
U snovima možda prepoznam ja cestu...*

*Došao bih, vjeruj – kunem ti se glavom,
ali ne da uvijek što pobježe lako –
nije nam suđeno – mislim da je tako !!!*

Kazna

*Trese me već ima nekoliko dana
groznica neka što teško se liječi.
Otvorila je, valjda, duboka rana
na duši mi bolnoj pa ranjena ječi.*

*Samo ćutim i čekam, čekam da prođe,
i da tijelo moje više ne trese.
Tako je uvijek kad mi pjesma dođe –
susreti sa sobom najdublji se dese.*

*I ne volim to što drugi darom zovu –
od Boga što dobih – a ne znam ni kako,
da pjesmu opet moram pisati novu...*

*Pišem i samo pišem... nije mi lako
da iznova te bitke sa sobom vodim,
a tako bih želio mirno da brodim...*

Pesmom ka lepoti, lepotu pesmi i čitaocu

Knjiga pesama *Tražim te...* Slobodana Zorana Obradovića, četvrta je po redu knjiga ovog, ljubiteljima pisane reči, već poznatog autora koji se smelije, dinamičnije, sa više umeća, već izgrađenim i prepoznatljivim stilom i mekom reči, osobenom i impresivnom intonacijom sada obraća zrelijoj čitalačkoj populaciji.

Ovo je stihozbirka u koju je stalo šezdeset i četiri pesnička naslova satkana u tri ciklusa koji kao da svojom kompozicijom čine jedan lirski krug koji afirmiše emotivnu i misaonu celinu i razotkriva autorova poimanja, preispitivanja i doživljavanja čoveka i večnosti, a prelama se kroz njegovu unutrašnju matricu koju i oslikava, i koja je lepota sama.

Tražim te... je knjiga koja se po sadržaju, jezgrovitosti i stilskoj raznolikosti, ali i po formi (ne samo zbog forme soneta) razlikuje od prethodnih, jer autor na specifičan način nastavlja svoju potragu za lepotom i smislom ljubavi i topline koje vidi kao postojeane kategorije i skoro se neprimetno, a ipak značajno i vidno, dotiče egzistencijalnih tema da bi poetskim zamahom i asocijativnošću iznova naglasio svoja davnašnja opredeljenja koja ga u aristotelovskom smislu reči utemeljuju u spoznaji ljudskog dobra kao najvećeg dobra. Ona i ističu njegovu duhovnu snagu, raskošni talenat i neobičnu spontanost, s jedne, i uklopljenost u svet skromnih i svima pristupačnih, s druge strane, čime ga još više približavaju čitaocu i uspravljaju na poetskom putu, pa zato tako moćno i svestrano o tim vrednostima poetski i zbori.

Čitajući ovu knjigu nemoguće je ne uočiti da se Obradović napajao lepotom i ornamentikom zavičajnog miljea i onim, u njima prisutnim, lirsko-epskim nabojima koji za potku imaju prirodnu blagost koja i njega karakteriše. Zato i ne treba da čudi to što melodijom i ritmikom čini da one bivaju snažno izvorište pesme koje stvara misaono vrelo čiji je estetski i psihološki buk kanalisiran

perfekcijom i osećajem za reč, jezik i sliku koje se lako i spontano sublimiraju u skladnu celinu.

Ovo je knjiga čoveka koji osmehom oslikava sreću i zagrljajem je uvećava, da bi dodajući mnoštvo crvene, plave i jarkih boja ocrtavao radost da život zrači, i koji bi da pobaca crnu i sve nijanse sive boje da on (život) više ne slika tugu (*Slikare ŽIVOTE*).

Obradovićev stil pisanja prosto nameće osećaj da on i ne piše već slika pejzaže koje peva njegova duša, te tako srebreni pesme i uporno šalje znake da lepotu sluti i da je poljupcima daje, da kroz znake živi i traje. I to je ono što neminovno čitaoca prati kroz celu knjigu, pa otuda i potreba da se prizna da pesnik koji ovako slika svoj unutrašnji život i koji je zagledan prema spolja, je nesebičan i sav okrenut čoveku, i onda i ne treba da čudi što on to ovako i oglašava:

*Želim da budem od onih što daju,
a ništa za uzvrat za sebe ne traže –
od onih koji tako snažni traju,
kod kojih pravila sebična ne važe...*

(Znaci)

U potrazi za pravim vrednostima, Obradović pored dominantnih ljubavi i čovekoljublja snažno peva i o ženi kao najdubljoj suštini ljudskoga bića, koju pesmom brani i skoro jesenjinovski ističe svoju posvećenost voljenoj do te mere da mu njene sede kose mladošću blistaju (*Starimo*).

Ovo je knjiga iz koje izbija svetlost i dobro, vera u bolje i nada u buduće.

Iako je svestan da *čovek nije kremen – već njegov prah*, u pesnikovoj glavi se rađaju plava jutra i zato se čudi šta se to zbiva sa ljudima, pa poručuje: *Pa šta je vama, što ste se stisli?/Vi zlobu ljubite od svega više./ Pustite blagost u srce, u misli... Neka duša vaša ljubavlju diše (Pa šta je vama).*

Nemoguće je ne uočiti da je ovo i knjiga stalne zapitanosti nad smislom i pojavnim, koja njenom tvorcu koji „umesto ordenja nosi

veliko srce, osmeh u njemu i tople reči pisane za ljude” (*Umjesto ordenja*), u zamenu za dileme nameće odlučnost da ne prihvata sebičnost i ne priznaje uskogrude. Zato Obradović i „pušta reči da na papir sleću”, jer oseća da im je tu dom iako verujem i nije svestan da su to melem pesme koje vidaju dušu, podižu nejake, sputavaju ružnu reč, obuzdavaju ohole, sagorevaju mržnju i čitaoca brane od svakoga ko bi da ga rani.

Obradović je svestan da stihobirka traži celoga čoveka, a pesma duboko poniranje u sebe, traganje za smislom i unutrašnju harmoniju. Zato on i rasplamsava ogroman broj tema i uspeva da stvori neobičan ambijent tihosti i uspostavi sklad misli i osećanja koje pale luče emocija i hrane duše željne pesme i lepote.

Tražim te... je knjiga o kojoj bi trebalo napisati knjigu da bi se reklo sve što bi trebalo o njoj da se kaže. No, sigurno je da će pažljivi čitalac uočiti sve njene karakteristike i shvatiti da ja namerno nisam hteo da ulazim u dublju analizu da mu ne bi kvario osećaj zadovoljstva i potrebu traganja i otkrivanja novog i neslućenog, da ga ne bi vodio u poetske zalive iz kojih ne može svojim osetilima nazreti sve lepote ovog poetskog okeana u koji se slilo toliko bogatstvo lepote, emocija, misaone snage i raznovrsne poetske građe.

Tražim te... je poezija koju treba čitati i vraćati joj se jer je očito pisana da traje i opstaje u vremenu i da se pamti po lepoti, a treba očekivati i da će neke pesme pronaći put i do čitanki.

Tražim te... je knjiga koja bi trebala da se nađe u bibliotekama i domovima ljubitelja lepe pisane reči, da je imaju svi umni i razumni.

Ona bi, uz dosad objavljene knjige, morala svog stvoritelja da svrsta međ’ velike i one koji istinski bogate nacionalnu književnost i daju joj obeležja, jer je lepotom i snagom pisane reči dao odgovore na brojna egzistencijalna pitanja, ljudske dileme, htenja i stremljenja. Jer je potvrdio posvećenost čoveku, ljubavi i lepoti. Jer je njegovo stvaralaštvo obilje lepote. Zato je svesrdno preporučujem i izdavaču i čitaocima.

Peko Laličić, književnik

**TRAŽIM TE... u ARENI života, u sevdahu, elegiji, u
SONETU, sledeći ZNAKE, pronalazim Te sred carstva
Poezije**

U čudnovatoj igri traganja svi **znaci** postaju relevantnim simbolom potrage, nezaobilaznim putokazom na putu dosezanja zvezde vodilje, spoznavanja životne sreće, smisla života i ovozemaljske egzistencije. U toj večitoj igri, bez početka i bez kraja, u *Areni* života u kojoj obitava pesnički subjekt stihozbirke *Tražim te*, Slobodana Zorana Obradovića, u čudnovatoj polifoniji *Znaci* trepere, emaniraju iskricama blještavim koje zasenjaju *očinji vid*, istovremeno proširujući vidike humanog vidokruga, raspirujući maštu, evocirajući uspomene, ali i katkad zavodeći na pogrešan put. Samim tim, znakovi postaju žig vremena, trag duševlja, humana obeležja, hronotop poetski. U mnoštvu znakova, prave tragove treba prepoznati, a što pesničku misiju dodatno otežava. No, ostaje pitanje može li oko prepoznati sve tragove, sva znamenja koja mu se prikažu u datom trenutku, samim tim postati svevidećim čulom.

No, tragovi su svuda naokolo – u duši, u čoveku i izvan njega, prevazilaze telesnost, vaznose duh u toj čudnovatoj igri potrage, gotovo sumatraističkoj poznatoj misiji prepoznavanja znakova i dosezanja cilja, odnosno samog apsoluta. Ti znaci, opisani kao elementi prirode, u stanju su da aktiviraju sva čovečija čula, a doživljajna sfera ovog pesničkog sveta umnogome će zavisiti upravo od percepcije tih istih znaka. Nalazeći se na nebu, *u sjaju zvezda, u rijeci snažnoj, zelenoj, u suncu jarkom*, u čudnovatom agonu – u *igri svejtla i tame*, u ludoj igri zvezda i meseca znaci postaju astralni topos i omogućavaju metafizički doživljaj potrage, dakle osmišljavanje jedne vizije pesničke. Pletu čudnovatu motivsku mrežu u koju čitalac upada sledeći putokaze na putu spoznaje ovog pesničkog sveta. Poetsko jezgro isijava ekspresivnošću i višeznačnošću, a to semantičko žarište ostvaruje hipnotički efekat, te

Pesnik, taj opseni, zaposjedniti Mesečar, pobuđen, razbuđen i nadahnut, kao u svojevrsnoj ekstazi, ispevava svoju elegiju dragoj, ili sevdalinku, ili *Odu ženi*, tom veličanstvenom biću koje uzdiže na pijadestal božanstva, kulta. Pokušava svim naporima da se pesmom približi tom biću koje glorifikuje stihom. Utehu i konačni smiraj pronalazi u prepoznavanju znakova, razaznavanju tih simbola od kojih plete stihovani amblem. Semiotsko polje ovakve poezije i jednog sveta sačinjenog od mnoštva elemenata, veoma je široko i bogato. No, treba verovati čitavim bićem u magične simbole ne bi li se doseglo značenje znakova. Vera je ta koja pesnika ovog poetskog sveta održava, koja ga vodi, nadahnjuje, te je na pravom putu, a opevavajući *Muzu*, svoje božanstvo, entuzijasta stremi Poeziji, svom konačičtu:

*Noćas,
ja vjerujem u znake...
i nastavljam kroz znake
da živim i trajem.
(Znaci)*

I konačno – u pesmi se sve drago i željeno pronalazi, a ta čudnovata razmena, igra reči i emocija, odvija se posredstvom poezije, alhemije, a pesnik će otkriti neobičnu mogućnost: *pjesmu pišem, pričam sa tobom (Tražim te)*. Sledeći znake, signale koje šalje duša, pesnik možda uspe da demistifikuje ljubav (*Znaćeš*), otkrije tajnu vaznesenja, vinuća u prostore transcencije. Duša, koja vaskrsava i lebdi u čudnovatom međuprostoru pojavnog i onoričkog, možda se može prizvati pesmom!

Tokom čitave potrage, subjekt ovog uzburkanog i uzbudljivog poetskog sveta, teži filozofskoj smirenosti koja će mu omogućiti da ispeva **pesmu nad pesmama** (*Moja pjesma*), taj svemogući štit, molitvu, koja će jedan svet zaštititi od zla. Molitva je posvećena **ženi**, a ona je sinonim za ljubav, za inspiraciju, za život! U svojoj poeziji Obradović peva o ženi koja je *suština najdublja muškoga bića (Oda ženi)*. Žena je opevana kao obično, ali i božansko stvorenje, koje rajskim sokovima, nektarom opija pesnika. To može

biti bezimena žena, opevana kao fenomen, koji prevazilazi čovekolikost, eterizuje se te postaje pesma, čime je stvorena simbolička ekvivalencija žene i pesme, odnosno poezije: *Tijelo tvoje je najljepša pjesma/koja se čita, pjeva il'piše...* ali i konkretna žena – Garava, Malena, Sana, Azra, Mila, koje su predmet čežnje zbog lepote koja se naslućuje i zbog koje se izgara. Žena se veliča slobodnim stihom, ali i sonetom. No, Obradović peva i o dragoj, koje više nema, koja postaje predmet čekanja, naslućivanja i koja je *u smrti – mirna, spokojna, daleka (Očinjci vid)*.

Pored astralnih smernica, nebeskih znamenja, osmišljavanja vlastite egzistencije, pesnik znake pronalazi i u očima dragih žena, koje su crne kao ugarak, plave kao more ili bistro nebo, ili su oči, pak, divna metafora *cvijet šefelije*, te postaju predmet sete, nostalgije, prisećanja, žal za mladošću, ali i trenutak radosti, sevdaha za koji vredi i umreti (*Pokidaj dugmad sa revera; Nosila je mladost mene; Starimo; Sevdah za moju Milu*). Pesnik odbija da peva pesme tužne, ali se elegija piše sama (*Neću da pišem pjesme tužne*), baca pesnika u sevdah, podspešuje nostalgiju, te setni pesnik ispevava i sevdalinku. *Sve što je nekad bilo* ume do srži da zaboli, dušu da rani, a u čudesnom krugu života, načinjenog od uspomena, prošlosti i sadašnjosti, svi tragovi, snovi, postaju znaci opsene:

*Pa u tom krugu života-
koi vrijeme vrti,
opsjena – sve je samo,
između rođenja i smrti...
(Kako zaboli tvoja suza)*

I dok su prvi ciklus obeležili **Znaci**, koji su uzburkali pesničku stvarnost, doveli do previranja osećanja, smena različitih raspoloženja - od ditiramske raspevanosti do zapadanja u sevdah i elegična tuženja, drugi ciklus je obeležen filozofskom pomirenošću sa životom, koji je shvaćen i opevan kao surova **Arena**, u kojoj odjekuju zvuci *bubnjeva smrti (Pričali su ti kako ne boli)*, koji pozivaju na borbu. Arena je oslikana crnim i sivim bojama (*Slikare*

ŽIVOTE), a pesnički subjekt zbirke *Tražim te*, pokušaće da stihom preinači te crne tonove – boje i zvuka i time doprinese novom koloritu ovog sveta. Snagom i sugestijom pažljivo birane reči, pesnik *malom* i marginalizovanom čoveku pruža ruku prijateljstva i izbjavljenja, poručujući da je moguće pronaći mirnu luku u nekome, mirno mesto za snivanje i življenje (*Napuštena*).

U svetu gluvih i nemih – ljudi otupelih na tuđu patnju, gde molitve i reči gube na svom smislu, jer ne dopiru do drugih, u *Areni* apsurdna, ponekad treba tražiti najbezbolnije rešenje, možda treba *ćutati* i na taj način se sa svetom stopiti i izmiriti. *Ćutanja* čoveka mogu osloboditi ili utopiti, jer mnogo je istina koje su prećutane, za koje *Nijesmo znali*, poručuje pesnik stoički, pomirljivim tonom. To su istine koje bole čoveka i na koje pojedinac teško može da utiče, zato ih pesnik stavlja u stih i pesmom opominje čovečanstvo (*Zajutrito zlo; Bole me...*). Na kraju, čovek je usamljena jedinka koja, usred *Arene* ostaje večito sama, da se bori protiv vetrenjača, da usamljeno juriša na zlo, na gomilu licemernu, stremeći svetlosti i dobroti (*Kad ostanem sam*). Ostaje samo nada na dnu duše da obitava, podsetnik da *ljudi nijesu stijene*. Zato pesnika i nije sram kad u ime nade i vere u čoveka i bolje sutra, zaplače iskreno, pusti suzu da se kotrlja niz obraz i zasija u svojoj čistoti novim sjajem, koji najavljuje rođenje novog jutra, lepšeg i čoveku današnjice naklonjenijeg dana.

Arena je savršeni prostor u kome obitavaju refleksije o životu i čoveku i dobro pripremljen ambijent za smeštanje *Soneta*, trećeg po redu, ujedno i najkompleksnijeg ciklusa kojeg sačinjavaju dvadeset i dva soneta formalno doslednih, ritmički i metrički usaglašenih. Nakon tri kompleksne pesničke celine (*Znaci, Arena* i *Soneti*), autopoetičkom pesmom *Slobodan Zoran* (koja se može čitati i kao autobiografija), Obradović zatvara svoju zbirku pesama *Tražim te...* Svaki ciklus odlikuje se bogatom motivskom shemom, obiljem stilskih figura sa dominacijom metafora i simbola, iz kojih izranja ideja – osnovna refleksija ukroćena stihom, posvedočena pesmom.

Pesničko reflektovanje o univerzalnim pitanjima, koja se tiču čovečije egzistencije, traganja za smislom našeg postojanja i osmišljavanje života pronalaskom i tumačenjem **Znaka** u **Areni** ovozemaljskoj, nastavlja se i u trećem ciklusu, sačinjenog od soneta koji funkcionišu kao stabilna celina formalno usklađena. Ritmika i muzikalnost ovih soneta postignute su poštovanjem sonetne forme, dosledno sprovedenom rimom u katrenima (nekad je to ukršteni katren, a nekada su katreni ispevani parnom rimom) uz dosledno vođenu metriku, pa tako imamo sonete ispevane dosledno i metrički ujednačene u osmercu (*Ostavljennoj; Pjesmo – kletvo; Tako to biva...*), desetercu (*Azra; Sonet o praznini; Suzi*), jedanaestercu (*Pjesme moje; Neću da nas u pjesmi bude; Pa šta je vama; Pjesma – meni; Tišina; Sonet o S... i dr*), dvanaestercu (*Umro sam davno; Kazna; Bosonogoj; Sonet o tajni; Umjesto ordenja i dr*) i šesnaestercu (*Sana*). Time što je ispoštovao strogu sonetnu formu, metričke i ritmičke zakone primenio na svoj diskurs, Slobodan Zoran Obradović je dokazao da i već dovoljno poznati **Neprilagođeni** stvaralac i čovek, koji se uvek suprotstavljao nametima i opštevažećim pravilima, ipak može da se povinuje nekim pravilima – onim književnim, i da, “okivanjem” pesme sonetom, misao i dalje ostaje fluidna i slobodna!

Kroz ovo pesničko ostvarenje, zbirku **Tražim te**, autora Slobodana Zorana Obradovića, provlači se jedna misao kosmopolitkinja, koja postaje idejna prominencija, a to je filozofija slobodnog i nesputanog življenja, dakle refleksija o slobodoumnom čoveku, koji se smelo suprotstavlja stihijama koje pokušavaju da ga slome i porobe. To je misao o čoveku koji pesmom prkosi (*Sonet o Ovom ovdje*), prizivajući nadu, boljitak, promene za sve, rušeći irealnu sliku stvarnosti koju kontroliše *bezlična gomila*; to je onaj Čovek, koji se suprostavlja Životu, goniču smrtnika, *gadu zanesenom*, ironično mu se smeje i šamarajući ga rečima kliče: *Ha-ha-ha!* To je onaj ništi čovek koji, sa strahopoštovanjem i pomirenošću sa svojom smrtnošću, iščekuje konačni susret sa Tvorcem (*Sonet o susretu*); to je pesnik koji uživa u životu, koji kroz

svoje delo – i ono književno i životno – proklamuje sveopštu ljubav: *Voli sve svoje i voli što više!* Treba živeti u skladu sa svojom filozofijom, nikako po tuđinskim nametima, i proživeti svaki tren shvatajući ga kao svoj, živeti u skladu sa mantrom, starom latinskom poslovicom – *Carpe diem!* Mnoge su istine, one vazda aktuelne – svevremene, sadržane u ovoj staroj mudrosti, koja svoje uporište nalazi u posebnoj filozofiji življena, kakva je poezija Slobodana Zorana, najnovija Obradovićeva knjiga pesama *Tražim te...*

*Pa zato uživaj u svom trenutku,
i u niz spajaj sve svoje sitnice,
raduj se uv'jek tom života kutku,
nek' radost iz srca nasmije lice.*
(**Trenutak**)

Ana Hranisavljević, master filolog

Prijatelji

**Kakav ste samo eliksir duši!
Kakvu mi samo dajete snagu
kad vrijeme hoće sve da mi sruši
i sve što vrijedi da preda vragu...**

**Ali su tada tu vaše oči,
osmjesi, ruka na ramenu mom –
kako to samo poraze kočī,
pomaže pobjedu dobra nad zlom.**

**Prijatelji moji snažni gorostasi!
Vjetrovi silni što tminu odnose!
Poslednja kaplja što žeđ ugasi!
Prozorska okna što sunce nose!**

Prijatelji knjige:

**petrol
zat**on

PC-LAB

Orvex-Monte

Grafokarton – Prijepolje

O autoru :

Slobodan Zoran **Miletin** Obradović, rođen u Beranama 18.03.1962. godine. Osnovnu školu završio u Gusinju, Gimnaziju u Plavu, a Ekonomski fakultet u Podgorici 1984. godine.

Objavio je knjige poezije i proze *Korak po korak san po san*, *Neprilagođen* i knjigu poezije za djecu *Rasteš kao da te za uši vuku*. Pokretač je ideje i urednik zajedničke knjige *Stihom govorim* (36 autora sa prostora Ex Yu) u kojoj je i on zastupljen. U pripremi mu je knjiga *Jednom tako u vijeku biva* (sonetni vijenac) i knjiga proze *Ovo ću da ti ispričam*.

Zastupljen je u zbornicima sa književnih konkursa (*Ćirilica zlatno slovo srpskog lica*, 2012.godina – Centar za kulturu Petrovac na Mlavi; *Mi smo skupa i kad smo daleko*, 2012. godina – Književni klub Duško Trifunović, Kikinda; *Zaveštanja* 2012 godina – Udruženja srpskih pisaca u Švajcarskoj, a na konkursu *Olovko ne ćuti* 2012.g. – *Kulturnog centra Barajevo* i Književnog kluba *Jovan Dučić* nagrađen u kategoriji ljubavna poezija i u kategoriji kratka priča, pohvaljen u kategoriji poezija za djecu. Nagrada za sonet na međunarodnom konkursu *Dragan Žigić* za 2012. godinu u organizaciji Udruženja srpskih književnika u otadžbini i rasejanju. Pohvala za knjigu *Neprilagođen* na konkursu *Udruženja prosvjetnih radnika i literarnih stvaralaca Makedonije*, Skopje 2012. godine.

Objavljuje u elektronskim i štampanim medijima.

Član je više književnih udruženja u zemlji i inostranstvu.

Jedan od osnivača međunarodnog udruženja *Stihom govorim*.

Živi i stvara u Bijelom Polju, Crna Gora.

Zahvaljujem se firmama koje su pomogle izlazak ove knjige:

**petrol
zat_{on}**

Grafokarton – Prijepolje

PC-LAB

Orvex-Monte